

Споживчі блага та їх структура

БЛАГО

Це все, що
здатне
задовольняти
потреби людей

БЛАГА

Безкоштовні

Економічні

Безкоштовні блага

**Блага, які люди
знаходять у
природі в
ГОТОВОМУ ДЛЯ
СПОЖИВАННЯ
ВИГЛЯДІ**

Економічні блага

Блага, які є результатом свідомої людської праці, орієнтованої на виробництво певних благ для задоволення певних потреб.

Класифікація благ

Як і потреби блага класифікують за різними ознаками.

<i>За шляхами призначення</i>	<i>За співвідношенням</i>	<i>За доступністю</i>	<i>За конкурентністю</i>	<i>За призначенням</i>
<p>• <u>Вільні</u> (споживаються без обмежень) <u>Економічні</u> (товари та послуги – результат економічної діяльності)</p>	<p>• <u>Взаємозамінні</u> (субститути) • <u>Взаємодоповнюючі</u> (комплементи)</p>	<p>• <u>Винятково доступні</u> • <u>Загально доступні</u></p>	<p>• <u>Конкурентні</u> • <u>Неконкурентні</u></p>	<p>• <u>Споживчі</u> • <u>Суспільні</u> • <u>Інвестиційні</u></p>

Споживчі блага

**ВИД
економічного
блага, здатність
товарів або
послуг
задовольняти
особисті
потреби.**

СТРУКТУРА СПОЖИВЧИХ БЛАГ

Товари особистого споживання

безпосередньо задовольняють базові потреби (у їжі, одязі, житлі, меблях) або ж роблять життя людей змістовнішим і багатшим (особисті транспортні засоби, побутова техніка тощо).

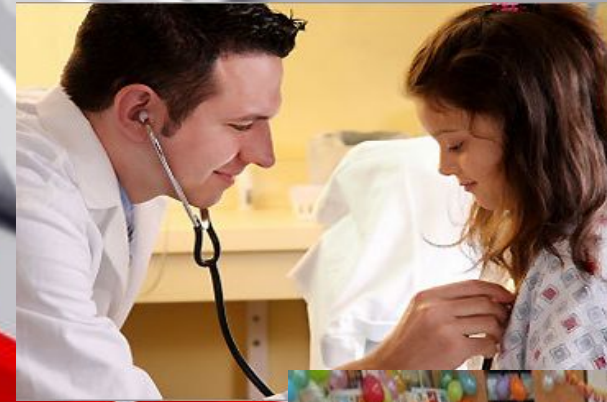
Товари виробничого призначення

не беруть безпосередньої участі у задоволенні потреб споживачів, але вони роблять це опосередковано, тобто стають частиною виробничих ресурсів. Це товари у вигляді сировини та матеріалів, машин та устаткування, будівель заводів і офісів, обладнання і електростанцій тощо

Особисті послуги

мають задовольняти потреби людини безпосередньо і спрямовуватися на кожного споживача окремо. Такі послуги людина отримує від лікаря і вчителя, адвоката і перукаря.

Послуги виробничого (комерційного) призначення

Є невід'ємною частиною сучасного виробництва. Це — інформаційне забезпечення і банківські послуги, послуги транспорту, торгівлі, страхування виробничого ризику та прибутків і засобів виробництва.

Корисність

- Корисність — суб'єктивна міра задоволення, що його отримує індивід від споживання блага або набору благ.
- Іншими словами, корисність визначає, якою мірою індивід задовольнив свої потреби, споживши певні блага.

Мета споживача – максимізація корисності

Одиниця виміру корисності

спеціальну систему для розрахунку корисності від споживання товарів назвали ютиль, від англійського слова utility, що означає корисність.

Загальна величина задоволення, яку отримує споживач від всіх спожитих благ, називається сукупною корисністю (TU).

Залежність сукупної корисності від кількості спожитих благ відображає функція:

$$TU = f(X, Y, \dots),$$

де X, Y . – кількості споживаних благ.

Для випадку споживання одного блага (X) функція сукупної корисності має вигляд:

$$TU = f(X).$$

Одиниця виміру корисності

Економісти говорять, що сума корисності декількох товарів показує, яку корисність принесли нам ці товари.

20 ютилів

10 ютилів

35 ютилів

Якщо це виразити у формулах, то сума корисності буде мати такий вигляд:

$$U = f(X_1, X_2, X_3, \dots, X_n),$$

де $X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ – це товари, які ми споживаємо.

Корисність

*Загальна
корисність*

*Гранична
корисність*

*Середня
корисність*

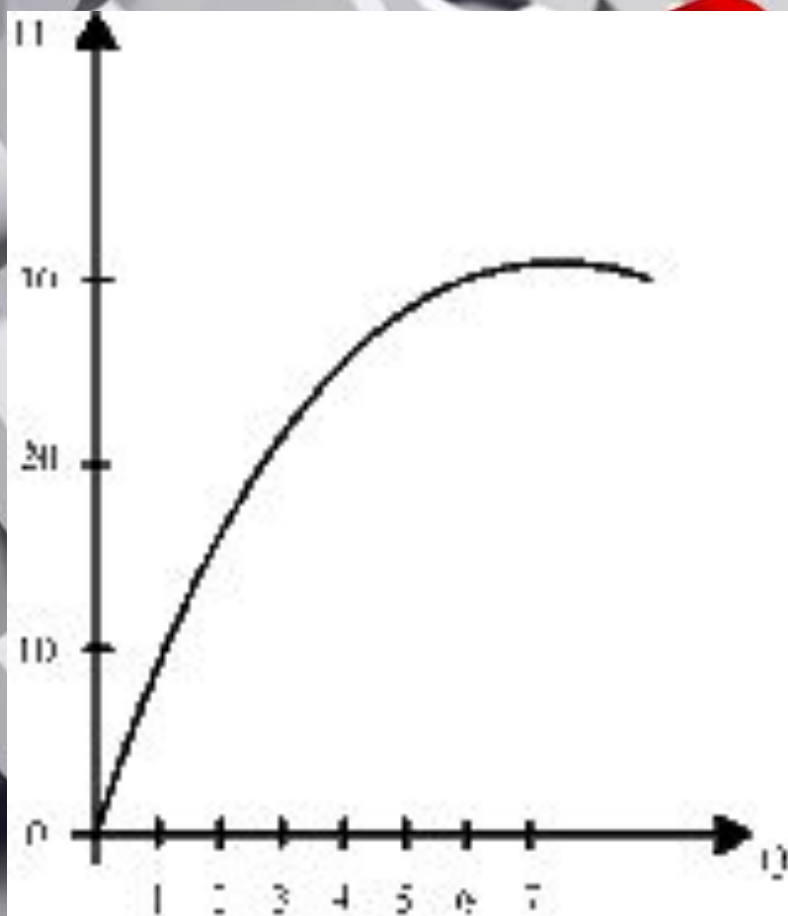
Загальна корисність (TU)

це вся корисність, яку отримує споживач від використання товару загалом. Загальна корисність характеризує суму усіх граничних корисностей.

$$TU = U_1 + U_2 + \dots + U_n$$

Крива загальної корисності

крива загальної корисності спрямована вгору і зростає у міру збільшення кількості спожитого товару

Гранична корисність (MU)

це додаткова корисність, яку отримує людина від кожної останньої або кожної додаткової одиниці

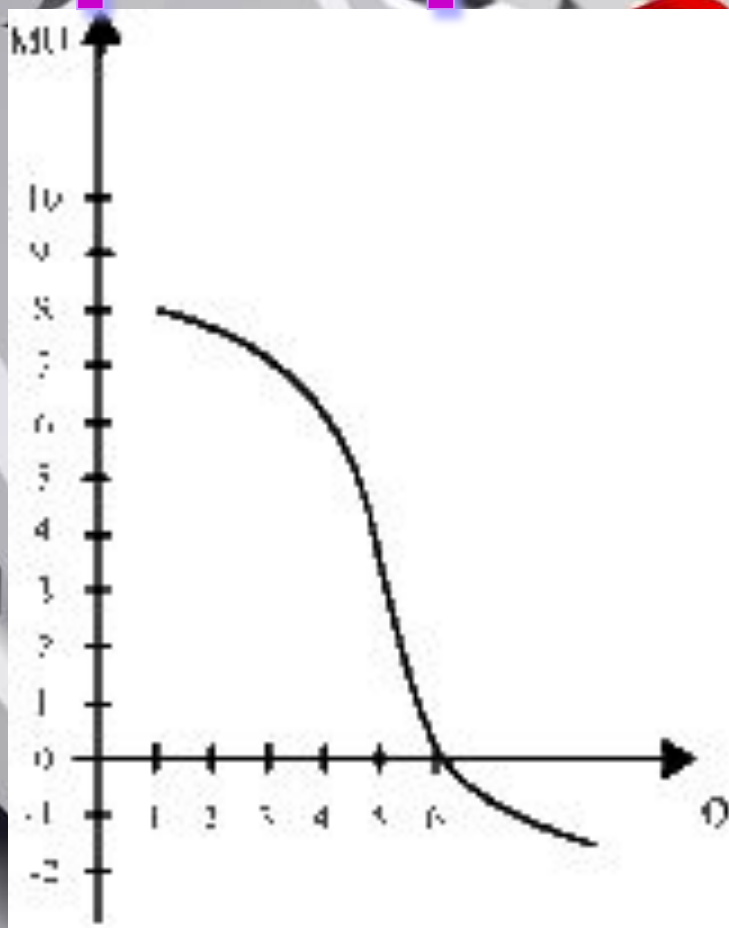
$$\text{MU} = \frac{\text{DTU}}{\text{DQ}}$$

Закон спадної граничної корисності (перший закон Госсена)

**при споживанні
кожної
додаткової
(наступної)
одиниці товару
величина
додаткового
задоволення для
людини
зменшується.**

Крива граничної корисності

Крива граничної корисності прямує зверху вниз зліва направо і показує зменшення граничної корисності у міру збільшення кількості споживання товару

Попрацюймо разом

Дмитро дуже любить морозиво.

Задоволення від його споживання він оцінює так:
першої порції -10 ютилів,
другої - 8 ютилів, третьої - 6 ютилів,
четвертої - 4 ютилі, п'ятої - 3 ютилі,
шостої - 1 ютиль, сьомої - -1 ютиль.
Заповніть таблицю та визначте загальну корисність (TU) та граничну корисність (MU) його споживання.

Кількість (Q)	Загальна корис ність (TU)	Гранична корис ність (MU)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		

Середня корисність (AU)

це загальна корисність у розрахунку на кожну одиницю товару.

СЕРЕДНЯ КОРИСНІСТЬ = $\frac{\text{Загальна корисність даної кількості товару}}{\text{Кількість одиниць спожитого товару}}$

Бюджет споживача

**це певна
кількість
грошей, яка
належить
споживачеві і які
він може
використати у
будь-який час
для покупки
товарів та
послуг.**

**Дохід споживача (I) дорівнює
всім його витратам, які він
здійснює:**

$$\underline{I = P_x X + P_y Y,}$$

де P_x і P_y – ціни відповідних
благ. При цьому:

- весь дохід споживач повинен витратити тільки на придбання товарів X та Y .
- споживач не повинен робити заощадження і при тому не повинен брати на покупку товарів старі заощадження.
- споживач для придбання товарів не повинен позичати нікому гроші і також брати гроші в борг.

Лінія бюджетних обмежень

це всі ті товари, до яких відносимо товари X та Y , які споживач спроможен придбати. Вона завжди має вигляд прямої, змінюється лиш кут її нахилу:

чим більший кут нахилу бюджетної лінії, ти більше потрібно пожертвувати товаром Y , щоб отримати більше товару X .

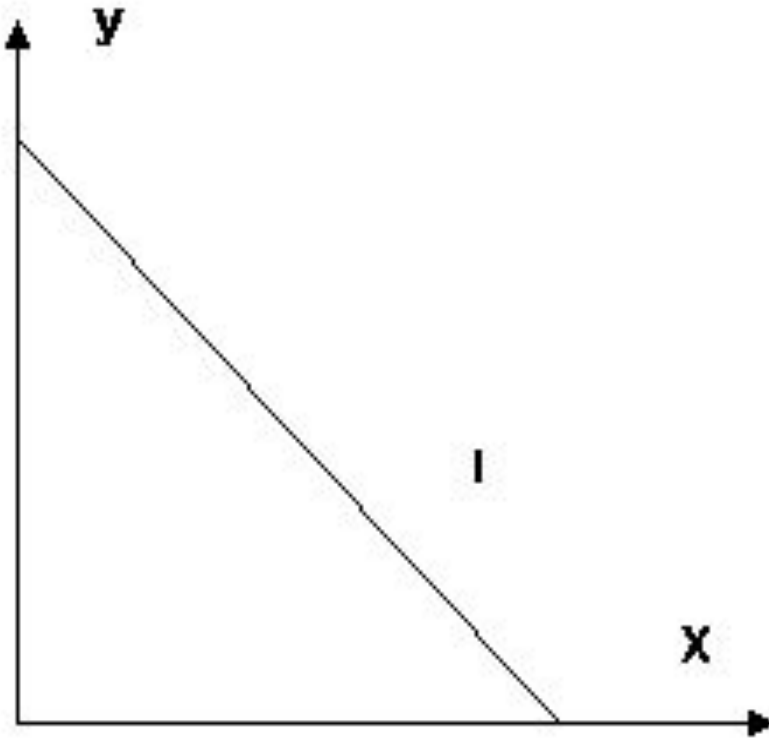
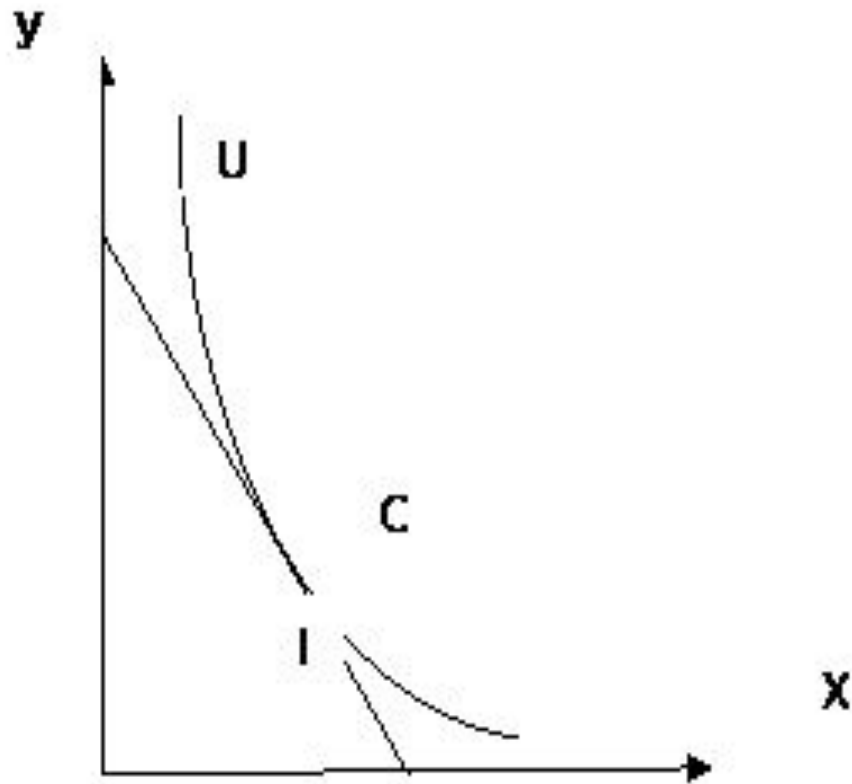

Рис. 2.2. Бюджетна пряма

Рівновага споживача

це певна комбінація придбаних товарів споживачем, яка максимізує його корисність при обмеженому бюджеті.

Рівновага споживача

